

Veto

ALGEMENE
STUDENTEN
RAAD

Weekblad. Jaargang 13, '86-'87.
Nr. 4, dd. 23 oktober 1986
ISSN: 0773-5162

Verantw. Uitg.: Filip Huyzentruyt
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Tel. 016/22.44.38

Kloejten

Zes avonden in de Leuvense stadsschouwburg. Daar zal volk komen naar kijken. Dat hoopt tenminste Jan Declair, wiens nieuwe productie "Wolfsklem" binnenkort in première gaat. Waar het over gaat, weet voorlopig niemand. Declair en zijn tekstschrijver Pjeroo Roojbee probeerden het ons duidelijk te maken: een vrouw, een vos en Louis Paul Boon. Verward? Lees p. 4.

Gasthuisberg

Na regen komt zonnenschijn. Verleden jaar was deze klimtjekoers op sterven na dood. Dit jaar besloten Sportraad en Medica de handen in elkaar te slaan. En met sukses. Bijna 200 deelnemers op deze berg. Het relaas over deze 'Col de Gasthuisberg' en zijn berggeiten leest U op p. 7

God: een vrouw?

Binnen de Kerk zijn zelfs vrouwen actief. En ze laten nog van zich horen. Veto hoorde Roos Maes, pastor, net nog steeds geen pastoor, van de Universitaire Parochie. Hoe vrouwen het "gelovig zijn" kunnen beleven, leest U op p. 6

Verzoening

Kringen aller Leuven, verzoen U. Een beknopte inleiding tot het boeiende leven der kringen is zo stilaan wel nodig geworden. De verwarring rond KrJUL, ASR en andere toestanden lijkt nu opgelost. De ASR is dood, leve de ASR, p. 2.

Achter Van Dales schermen

"Het is een rot gebouw..."

Negatief ingesteld als we zijn bij Veto, dachten we: dat Van Dalekollege, daar moet toch iets fout mee zijn, je hoort er gewoon te veel goede dingen over zeggen. Daarom gingen we even wat rondlopen in het fraai gerestaureerde gebouw, klampten onverhoeds passanten aan, vielen ongeïnviteerd kamers binnen. Kortom: geen hoekje was nog veilig. Het resultaat van onze zoektocht zal niemand verbazen: over het algemeen heeft iedereen de indruk dat de restauratie een sukses mag genoemd worden, al zijn er hier en daar wel dingen die beter konden.

Zo is het voor buitenlandse studenten al niet gemakkelijk om *tout court* Leuven binnen te geraken, als ze voortaan de dienst "foreign students" willen bezoeken, moeten ze verdomd goed opletten of ze donderen geheid tegen een toech wel erg lage deurlijst. Waarom zo'n absurd lage deur, vraagt elk zinnig mens zich af. Wel, antwoorden de architecten, om de architectonische eenheid van het gebouw niet te schaden. Ooit, in de jaren heel stillekes, was die deur zo laag, en daarom moet dat ook nu zo zijn. De architectonische eenheid wordt waarschijnlijk niet geschaad door de radia-

tor en het neonlicht in diezelfde gang. Maar, zo wist Ria Stas ons te vertellen, de dienst buitenlandse studenten was maar heel laat verhuisd naar het nieuwe gebouw, en waarschijnlijk zouden ze nog vertrekken naar een andere vleugel van het gebouw.

De medische dienst is ook verhuisd naar het nieuwe kollege. Manu Bracke stond ons daar graag te woord over zijn nieuwe werkomgeving, waar hij toch wel enkele bedenkingen bij had. Zo is de wachtzaal een tikkeltje mislukt. Je kan eigenlijk maar moeilijk van een zaal spreken: in een gang rond een alles behalve fraaie pijler staan enkele stoelen niet al te uitnodigend te wezen. Ook moet de dokter er heel eind afleggen om een patiënt uit die "wachtzaal" te halen, langs maar liefst vier zware deuren. Die deuren hebben natuurlijk ook hun voordelen: de dokter kan er even tussenin zonder dat de "wachters" het zien, en — heel belangrijk — het gebouw heeft die deuren gewoon nodig om brandveilig te zijn. Verder zijn de kabinetten ruim, wat positief is, maar het kabinet van de studentensychiater bezorgt je bovenop je andere problemen zonder twijfel nog een depressie van formaat: een kil, klein hokje waarin elk gesproken woord een nare echo heeft.

De dokter had geen raadplegingen, dus had hij de tijd om ons nog een paar andere dingen te vertellen. Zo waren er hier en daar problemen met de verf. Sommige muren waren al drie keer herschilderd, en nog bladderde het

spul er af. Een van de architecten zei: "Het is een rot gebouw", en het zal altijd een rot gebouw blijven." Ook was men bij de oorspronkelijke planning wat te optimistisch geweest over de ruimte die in het gerestaureerde gebouw zou vrijkomen. Daarom moest er een nieuwe vleugel — links als je met je rug naar de straat voor het gebouw staat — bijgebouwd worden.

Maar globaal gezien vinden de benedenverdiepingers geen redenen tot klagen. Het grootste voordeel van de verhuis — alle diensten zijn nu op één plek gekoncentreerd — doet heel wat kleine ongemakken vergeten.

Fire-alarm

Voor voorbijgangers minder evident is dat het nieuwe Van Dalekollege vooral een peda is, met honderd kamers. Zonder die kamers zouden ook de diensten eronder er niet gekomen zijn, want alleen omdat de KU Leuven nog enkele kamers mocht bouwen, kwamen de broodnodige subsidies eraan.

De kamers zijn niet erg ruim, maar wel gezellig. De huurprijzen varieert naargelang het inkomen van de ouders van de student, net zoals op alle andere universitaire peda's. Per aantal kamers is er een kookruimte voorzien, al vond men op één bepaalde gang vier kookplaten voor twintig studenten toch wat weinig, vooral op het spitsuur dan.

Er zijn dit jaar drie gehandikapten gehuisvest in de peda. Dat wist men op voorhand, en er zou rekening mee gehouden worden. Het resultaat is niet zo fraai. Het speciale toilet kan niet door ieder van hen gebruikt worden, en om de kamers te bereiken moeten heel wat nutteloze drempels en bochten "genomen" worden.

Er zitten ook zo'n tien procent buitenlandse studenten in het Van Dalekollege. We spraken met een Amerikaan die door de universiteit een kamer in het kollege kreeg toegewezen (in het kader van een uitwisselingsprogramma krijgt een Belg in Amerika ook een kamer van de unief), er heel tevreden mee is, maar het alleen jammer vindt dat zo nu en dan het brandalarm afgaat om half vijf of zeven uur 's ochtends...

Verder heeft elke zichzelf respecterende peda een president, een professor die zo een beetje aan het hoofd staat van de hele bedoening. Een vleugel van het gebouw had al kennis gemaakt met Luc De Fleurquin, die president dus. Hij had er hun vooral attent op gemaakt dat het gebouw niet helemaal veilig is, dat iedereen er (voorlopig) binnen en buiten kan.

Tuchtreglement

Met dat binnengaan kunnen er trouwens voor de bewoners zelf een paar problemen zijn. De deur waar ze doorheen moeten is van glas. Mooi, maar met het slot aan de vloer. Nogal onhandig dus, maar dat komt later in orde.

Luc De Fleurquin vindt het bijzonder jammer dat bij de plechtige opening van het kollege geen studenten waren uitgenodigd, vooral omdat

Om te vermijden dat ze door Coens' plannen naar de Middeleeuwen afglijden, klampen de studenten zich vast aan de Brusselse straten. Ook de leraars betoogden vorige week. Twee dagen Brussel op stellen, met Coens in het vizier. Zie pagina 3. (Foto Hendrik Delagrang)

het gebouw eerst en vooral een peda is. Maar ja, soms gaat (men aan) de student *toch* voorbij.

De president werd zowel door professor Sabbe als door professor Masschelein — de vorige en de huidige voorzitter studentenaangelegenheden — gevraagd verantwoordelijke te willen zijn voor de studentenhome. Het is voor hem een vrijetijdseengagement naast zijn taak als professor en voorzitter van de fakulteit Kerkelijk Recht.

Specifieke richtlijnen kreeg hij niet, maar als één van de doelstellingen van een universitaire peda ziet De Fleurquin het tegengaan van het hyper-individualistisch wonen en de daarmee gepaard gaande vereenzaming van de student. Zelf woont de president ook in het kollege, nu nog in twee kamers, maar vanaf volgend academiejaar op het gelijkvloers van het presidentshuis.

De selectiecriteria voor studenten zijn viervoudig: evenveel jongens als meisjes, waarmee het Van Dalekollege meteen de eerste universitaire studentenhome is met een effectief gemengd publiek. Daarenboven moeten de studenten uit verschillende jaren en fakulteiten komen. En tenslotte werd er geopteerd voor de aanwezigheid van zo'n tien procent buitenlandse studenten, zoals je hierboven al kon lezen.

Beursstudenten hebben uiteraard voorrang, en zij zijn dan ook de grootste groep bewoners van de home. Uitzondering werd gemaakt voor twee

groepen studenten die *en bloc* een aanvraag indienden. Bij de toewijzing van de kamers werd er geen enkele voorkeursbehandeling gehanteerd. In zo'n historisch gebouw heb je natuurlijk een minder goede kamers. Vermeldenswaard is zeker dat bij de aanvragen voor een kot verschillende mensen een mooie kamer kwamen "opeisen", en daarvoor zelfs tot het dubbele van de vastgestelde prijs wilden betalen. "Gewoonweg degoutant", stelt De Fleurquin, "zo'n mensen kunnen natuurlijk niet toegelaten worden."

Het huisreglement is vrij tolerant naar de maastaven van een universitaire peda. De president motiveert dit met de gezonde redenering dat "infantiele tuchtregels infantiele reacties uitlokken". Vertrouwen geven vindt hij primordiaal, en wordt volgens hem beloond.

Oniek aan het Van Dalekollege is de dubbele functie (administratieve diensten en studentenkamers). Naast de voordelen leidt dit uiteraard ook tot extra kopzorgen, waarvan de beveiliging er één is. Door het afsluiten van de kantoren beneden, sluit men ook een aantal branduitgangen af. Daarenboven zijn de vele ingangen van het historisch gebouw maar moeilijk te controleren, en zeker in de beginperiode moeten er afspraken met de universitaire veiligheidsdienst gemaakt worden.

Geert Coene
Koën Van Muylem

Van Dale nu, of tenminste heel recent. Van Dale vroeger is nog veel lolliger, p. 8 (omdraaien die Veto, hufster). (Foto Peter Vermeiren)

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit, en ondertekend met zijn naam, studiejahr en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties interregren; dit komt overeen met ca. 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort.

Niet lief!

Met grote teleurstelling las ik de eerste lezersbrief in Veto. Hier was een haatdragend mens aan het woord. Blinde haat jegens poëzie: dat is niet mooi!

Temeer omdat Miel Van Immerseels kritiek onredelijk, ongegrond was. 1) Eugène van Isterbeek doet heus wel meer dan één enkel poëziefestival op poten zetten (vraag het hem zelf!) 2) 100 duizenden frank subsidies? Ik weet alleen dat er met miljoenen wordt gemorst in prestigieuze projecten:

Flanders' Fashion (onder auspiciën van kultuurminister Dewael) en de opmaak van de omloop van Zolder (10 miljoen!) Alle wegen leiden naar Tongeren... zijn maar twee voorbeelden.

3) Er bestaat wel degelijk een vaste (stilzwijgende) kern van "poëziesnoepers".

In de huidige tijd van verzakelijking, onverschilligheid en kilheid mag er toch ook voor hen een uurtje plezier zijn, één uurtje bezinning, niet?

Jean-Jacques De Groot

ADVERTEREN IN VETO?

De beste manier om een studentenpubliek te bereiken

's Meiersstraat 5 3000 Leuven 22.44.38

Veto, jaargang 12 nr. 4 dd. 23 oktober 1986

Redaktieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)

Hoofdredaktie: Didier Wijnants

Redaktiesekretaris: Hilde Devoghel

Redaktie: Geert Coene, Marc Heeren, Jan Huyse, Erwin Jans, Marc Sys, Koen Van Muylem

Fotografie: Peter Vermeiren, Hendrik Delagrange, Jeroen Revalk, Ingeborg Vandebunder, Tom Verhofstadt

Zetwerk: Jan Huyse, Filip Huyzentruyt, Didier Wijnants

Lay out: Geert Coene, Jan Huyse, Trui Moerkerke, Geert Stubbe, Jan Van Der Linden, Koen Van Muylem, Tom Verhofstadt, Didier Wijnants

Medewerkers: Jean-Jacques De Groot, Dirk De Naegel, Geert Dhont, Filip Huyzentruyt, Rudy Lanssens, Dirk Ramaekers, Carla Rosseels, Tuur Ruytjens, Luc Vanheerentals, Christophe Verbiest

Eindredaktie: Geert Coene

Oplage: 8000 eksemplaren

Drukkerij: Rotatyp Brussel

Abonnementen: Studenten: 200,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 500,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas: ten laatste maandag voor verschijnen om 14.00 u op het redaktieadres bezorgen

Redaktievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 u.

De gevaren van zonen bij 90 beaufort

Toen in oktober van vorig jaar de verzoeningsvergaderingen van start gingen, had men een zeer concreet doel voor ogen, nl. de verschillende Leuvense fakulteitskringen, die als gezamenlijke en eensgezinde drukingsgroep door de splitsing zogenaamd verzwakt waren geraakt, weer terug samenbrengen in een gemeenschappelijk samenwerkingsverband. Daartoe moest een consensus bereikt worden rond de werkingsprincipes van dat samenwerkingsverband.

Het lijkt erop dat men vandaag, na langdurig vergaderen en onderhandelen, in dat opzicht geslaagd is. Dat de oude conflicten uit de weg zijn geruimd, en dat men zonder al te veel schade terug kan gaan aanknopen bij de werking van een aantal jaren geleden. Maar is dat wel zo? Voor een deel natuurlijk wel, want de werkingsprincipes waarover men het nu eens is geworden, zijn voór het overgrote deel dezelfde als die waarmee de Algemene Studentenraad altijd is blijven werken, en goed gewerkt heeft. Nochtans is er een groot verschil in de manier waarop men die werkingsprincipes wil hanteeren. Waar men vroeger zwoer bij principes als impliciete elementen van een traditie, wil men nu zijn heil zoeken in strikt formele statutaire regels. En hierin schuilt een groot gevaar.

De werkingsprincipes

Het samenwerkingsverband waarover men het binnen de kringen min of meer eens is, weerspiegelt zoals reeds gezegd in ruime mate het ASR-model. Er zijn vier raden die samengehouden worden door een gemeenschappelijke doelstelling (de democratiseringsgedachte), en door een aantal gemeenschappelijke werkingsprincipes; de beleidsbepaling via tweewekelijkse Algemene Vergaderingen (AV) waarop elke kring door de respectievelijke kringafvaardigden vertegenwoordigd kan zijn en welgeteld één stem in de debatten kan hebben; een systeem van vrijgestelden dat de raden toelaat een beleid van

diepgang en continuïteit te voeren; de autonomie van elke raad wat betreft het eigen werkingsdomein; en een aantal regels i.v.m. stemrecht, representativiteit enz. die een democratische en effectieve werking moeten garanderen. Nieuwe werkingsprincipes zijn: het bestaan van een Open Algemene Vergadering die kan worden samengeroepen wanneer er problemen opduiken die de raden overstijgen, en een aantal formele restricties in verband met de vrijgestelden.

Formalisme versus principes

Eenmaal vastgesteld dat de nieuwe werkingsprincipes eigenlijk zoveel zijn als de oude ASR-principes, kan men de vraag stellen waarom men vroeger die principes hanteerde op principiële basis, als impliciete elementen van een traditie, en niet als statutaire regels. Het antwoord op die vraag moge voor een stuk blijken uit volgende passage uit een nota uit 1983 van de hand van een aantal toenmalige Kringraadmedewerkers:

"De AV moet zo worden opgevat dat ze de inhoudelijke discussie bevordert. De beslissingen moeten genomen worden op basis van inhoudelijke argumenten (...). De AV moet vermijden dat de discussie gevoerd wordt op basis van machtsargumenten. Formele regels kunnen vaak misbruikt worden om een inhoudelijke discussie tegen te gaan (wie heeft het recht van spreken, wie niet, op basis van welke formele criteria mag iets of mag iets niet, ...) Een minimum moet vaststaan, alleen bedoeld voor de bescherming van de werking (...). Controle door macht, van binnen uit of van boven af, is uit den boze."

Formele regels zijn niet alleen moedwillig ten kwade aan te wenden, ze zijn ook vaak gewoon onhoudbaar. Nemen we een aantal voorbeelden. Stel dat een vrijgestelde twee jaar achter elkaar werkt voor een raad, en dat er zich geen opvolger aandient. Gaat men dan die uittrekkende vrijgestelde verbieden om zich voor een derde kandidatuur aan te bieden — zoals de statuten voorschrijven? Gaat men dan liever werken zonder vrijgestelde? Of gaat men dan maar snel de statuten

aanpassen of overtreden?

Een ander voorbeeld. Stel dat er dringende een OAV moet worden samengeroepen, en dat de schriftelijke aanvragen maar voor de helft in orde zijn, dat de verschillende agendapunten niet kloppen, dat er maar één in plaats van drie handtekeningen opstaan. Gaat men dan alles overdoen, of toch maar een OAV doen, en de statuten overtreden?

De werking van de verschillende raden is een voortdurend zoeken, aanpassen, wijzigen. Daarbij hanteert men niet te enge formele regels, maar gezonde, algemeen aanvaarde maar soepele principes. Iedereen weet toch welk een problemen er zijn geweest bij de oprichtingsvergadering, toen men al meteen de statuten — gewild of ongewild — met de voeten trad en besliste zonder de presidia te raadplegen, een datum voor een OAV vast te leggen vooraleer de schriftelijke aanvragen daartoe op kantoor lagen. Dat die aanvragen dan pas zeer laat toekwamen, zodat de datum eerst nog eens verlegd moest worden. En dat de meeste van die aanvragen dan nog niet in orde waren, want zonder gemeenschappelijke probleemstelling, en zonder de drie vooropgestelde handtekeningen. Is het niet denkbaar dat dat formalisme zich vroeg of laat tegen de werking keert? Is de werking tijdens de voorbije weken ook niet vertraagd geweest door dat formele OAV-spel?

Alles is toch gewoon een kwestie van goede wil. Ook zonder statuten kan men immers inzien wanneer er iets fout gaat en er ingegrepen dient te worden. Ook zonder statuten kan men inzien dat een vrijgestelde best niet te lang binnen een raad blijft werken; Ook zonder statuten kan men het principe van één kring één stem hanteren. En ook zonder statuten kan men ten slotte de autonomie van een raad respecteren. Waar het om gaat is dat er gewerkt wordt, en dat men de regels plooit naar de behoeften, zonder daarbij onetisch of immoreel tewerk te gaan. Formalisme beknot de werking enkel, en houdt iedereen bezig met dingen die eigenlijk onbelangrijk zijn. Het failliet van Krul, dat ook uiting van formele regels en die dan wel zou opvullen met een inhoudelijke werking, spreekt in dat verband boekdelen.

Rudy Lanssens

wie acco troeft
wint altijd

acco

Advertentie

SPOORLOOS — Alsof betogen nog niet volstaat, probeert men ook nog in de speech achteraf de regering een geweten te schoppen. Zij het dan met grote voeten. Maar de spreker houdt het liefst een beetje geheimzinnig. De identiteit van de persoon achter de megafon hebben we intussen reeds achterhaald (een tegendraads en prikkelraads individu). De megafon daarentegen is nog steeds spoorloos. Terug naar afzender dus, net zoals die raketten.

(Foto Peter Vermeiren)

Bewaar deze foto zorgvuldig. Zo erg veel walse broeders waren er namelijk niet te bespeuren vorige week in Brussel. (Foto Peter Vermeiren)

Massale onderwijsbetoging

“Coens, een grote flop”

Vorige week woensdag, daags vóór de nationale studentenbetoging, kwamen ongeveer dertigduizend demonstranten hun ongenoegen en verslagenheid uiten over de drastische onderwijsbesparingen. Een betoging die in menige opzichten opviel: de massale opkomst was een voltreffer en het geheel verliep in een ludieke maar tevens politieke en strijdvarende sfeer. Het ongenoegen reikt verder dan de onderwijsbesparingen: minister Coens, en met hem het ACW, hebben zich te fel laten bekoren door Sint-Anna.

Het samenvallen van het struikelende kabinet met de onderwijsbetoging was voor de rijkswacht een voldoende aanleiding om een machtsvertoon te organiseren alsof er een staatsgreep voorbereid werd. In de zijstraten van het betogingsparkoers, dat het traditionele antirakettrajekt van het Rogierplein naar het Zuidstation afliep, stonden overvalwagens en zelfs ruiters opgesteld. Overbodige moeite — én verspilde gelden — van de naaste wetsdienaren, want de betoging verliep zonder enig incident.

Zo wordt de aandacht tenminste op de betoging zelf gericht.

Iedereen op straat

Vooran merken we een bonte verzameling van rode, groene en zelfs blauwe vlaggen op. Het gemeenschappelijk vakbondsfrent terug een feit? Daarachter stappen de syndikale topmannen op: o.a. ABVV-voorzitter André Vandenbroucke en ACW-topman Jef Houthuys. Uiteraard stappen ook

de ondertussen bekende gezichten van de onderwijscentrales mee in de betoging op: Wilfried Kiekens van het ACV, Fons Vandeveld van het ABVV en Guy Dewitte van het liberale VSOA. Ook de grote opkomst van politici springt in het oog: SP en VU zijn aanwezig en Agalev stapt mee op — zoals bijna altijd — met de volledige parlementaire fractie. De politici van de meerderheidspartijen zijn op dat ogenblik in staat van ontbinding.

Daarna komt de basis... en de sfeer. Bijna de volledige onderwijswereld stond op straat: niet alleen regenten en licentiaten, maar ook boze vertegenwoordigers van PMS-centra en avondonderwijs. Zowel degene die door Sint-Anna werkloos worden als degene die nu voor een overvolle klas staan. Ook verschillende werklozenwerkingsinstellingen stuurden een opvallende grote delegatie. Bovendien waren de ouderverenigingen en de inrichtende macht van provincie- en gemeentescholen, zij het enkel van het officieel onderwijs, ook aanwezig. Van de kommunautaire spanningen was er niet veel te merken: de Vlaamse en Waalse onderwijsgemeenschap stapte broederlijk naast elkaar op. Kortom: iedereen was er. De grote afwijze was de katholieke inrichtende macht, de Guimardstraat. Dit werd in de betoging overvloedig aangeklaagd: ‘bedankt, Daelemans’ en ‘waarom hebt gij ons verlaten?’.

Minister X

Het grote verlies op tewerkstellingsvlak, geschat op zo'n 14.000 voltijdse banen, wordt konstant bekritiseerd: ‘Voor Coens is mijn loopbaan nu al klaar’ en ‘na 22 jaar op straat’. Een leraar met teneergeslagen hoofd draagt een pancarte met erop: ‘wordt mijn idealisme nu afgestraft?’. Even verder merken we een reuze voorpagina van De Morgen met als titel

‘Minister X sult met kinderen’, vergezeld van een niet mis te verstane kaartje.

Naast het eerder ingetogen protest merken we het eerder luidrechtig protest. Op de melodie van ‘O when the saints’ wordt een strijdlied gezongen, begeleid door toeters en tromgeroffel, die een dreigende ondertoon hebben. Een ding is alvast duidelijk geworden, de onderwijsbesparingen zitten de onderwijsgemeenschap zeer hoog: men reageert boos, onbegrijpend. Coens heeft voor velen té diep in hun kruis getast: ‘Coens, een grote flop’ en hij wordt aangemaand om ‘terug naar Damme te keren’ (n.v.d.r. waar hij burgemeester is).

De herhaalde roep om een hecht gemeenschappelijk vakbondsfrent is niet uit de lucht. Aftredend ACV-voorman Jef Houthuys mag dan vooraan in de betoging opstappen, enkele tientallen meters verder worden zijn manoeuvres, om het protest tegen de onderwijsmaatregelen via overleg en uitsluit in te dijken, niet in dank afgenomen. Het ongenoegen van de ACV-basis hiermee komt duidelijk naar voren: ‘boze AC-ers’, ‘ACW uit de CVP’. Bovendien vrees men dat de betoging te veel gebruikt wordt om het brede ongenoegen te kanaliseren en Houthuys wordt verweten de wil van de basis - intrekking van de huidige maatregelen - flagrant te negeren.

Coens en Houthuys mogen dan nog via de pers uitgalmen dat de onderwijsbesparingen niet zo drastisch zijn als de vakbonden beweren, de gewone leraar gelooft daar al lang geen knijp meer - van én komt op straat. ‘s Anderendaags had er een nationale studentenbetoging plaats (zie elders).

Als dit scenario nog enkele keren herhaald kan worden, valt de regering misschien over de echte problemen.

Marc Sys

Nationale studentenbetoging Isidoor was er ook

De studenten hadden hun datum wel zeer gelukkig gekozen: daags na de grote onderwijsbetoging, op het hoogtepunt van de regeringskrisis en een stralend herfstweertje. Hebben die factoren de massale opkomst en de ludieke ambiance in de hand gewerkt? Joost (of Daniël) mag het weten.

Zo'n kleine vierduizend studenten stroomden vorige donderdag samen op het Rogierplein te Brussel. Uit alle centra kwamen ze. Vooral uit Leuven, Gent en Brussel waren ze sterk vertegenwoordigd. Maar ook kleinere uniëfs zoals Limburg en Antwerpen waren van de partij. Onze franstalige vrienden waren weliswaar geringer in aantal maar daarom niet minder luidrechtig. Heel opmerkelijk waren ook de sterke delegaties van de HOBUScholen (de sociale hogeschool van Leuven zorgde voor twee stampvolle bussen, of zowat een kwart van de Leuvense deelnemers). En warempel... tussen de betogers ontdekten we zowaar ook nog onze Alma-direkteur Toon Martens in het gezelschap van Frans Devenyns, werkzaam op de Sociale Dienst, en professor Albert Martens, arbeidssocioloog. Konden de studenten de alma-chef tijdens de laatste beheerraad niet weerhouden van een prijsstijging in Alma (gemiddeld drie frank per maaltijd) dan hadden zij blijkbaar wel meer succes in hun oproep om deel te nemen aan de betoging. De vele spandoeken en geleheidsliedjes maakten het voor iedereen duidelijk dat de studenten geen genoegen namen met de maatregelen in het St.-Annaplan. Vooral minister Coens kreeg het hard te verduren.

In haar eisenplatform verzet het

Geert Dhont

Politika werkt wel

Over de regeringsmaatregelen die het onderwijs betreffen, wordt er de laatste dagen zoveel gepraat dat het niet leuk meer is. Maar toegegeven, het zou nog veel minder leuk zijn, mocht er helemaal geen woord over gerept worden.

Toch is er meer nodig dan praten. Het Regionaal Aktiekomitee (RAK) had de kringen opgeroepen om de nationale betoging van 16 oktober te ondersteunen met een staking. Politika stak er een bizar grote hoop energie in om die oproep te kunnen beantwoorden. Toch gebeurde er niets. De feiten.

Dinsdag 7 oktober 18 uur. Een ekstra Koördinatievergadering wordt bijeengeroepen, waar wordt gedebatteerd of er al dan niet aan de Pol & Sokkers wordt voorgelegd of we moeten staken, ja dan nee. Alle argumenten pro en kontra worden geëvalueerd, en met 8 stemmen voor, 2 tegen en 5 onthoudingen wordt er beslist een referendum te houden.

Dinsdagavond om 10u al wordt er in kleine groep verder gewerkt. Praktische afspraken worden gemaakt, het

Nationaal Aktiekomitee (NAK) zich tegen de verhoging van de inschrijvingsgelden, de halvering van de sociale toelagen, rationalisatie en sanering van het Hoger Onderwijs buiten de universiteit (HOBUS), kwalitatieve toegangsvoorwaarden voor vreemde studenten, blokkering van de werkingsstoelagen van de universiteiten, het invoeren van een Numerus Clausus door het niet meer subsidiëren van bidders in geneeskunde, tandheelkunde en alle para-medische beroepen. Het NAK eist dan ook dat deze maatregelen (die reeds bij volmochtbesluit werden genomen en in KB's werden vastgelegd) zo snel mogelijk weer worden ingetrokken. Deze eisen zullen ondersteund worden met daden. Eén van die daden was de verwezenlijking van een gezamenlijke studentenkrant (zie bijlage bij vorige Veto). Hierin schetsten studenten uit verschillende universiteitssteden de situatie en de gevolgen van de besparingsmaatregelen voor ieders universiteit.

Verdere acties

Maar daar blijft het niet bij. Tijdens de betoging, en ook in de speech erna, werd opgeroepen door het NAK om de acties verder te zetten. Er zal een stakingsaanzegging worden gelanceerd: studenten die deze tekenen, tonen hiermee dat ze in staking zullen gaan wanneer de maatregelen niet worden ingetrokken.

Een tweede project is een telefoonactie waarmee men het kabinet van Coens één week lang (van 20 tot en met 24 oktober) wil afsnijden van de buitenwereld. Voor geïnteresseerden: bel 02/519385 en vraag naar het standpunt van de minister over de democratisering van het onderwijs, het effect van de maatregelen, de stijgende studiekost, de betoging van de educatieve gemeenschap en de studenten... Tevens wordt aan de studenten gevraagd om weinig of niet gefrankeerde brieven te sturen naar het onderwijskabinet (Kunsilaan 21, 1000 Brussel).

Met al deze acties beoogt het NAK het vormen van een breed front dat opkomt voor de democratisering van het onderwijs. De betoging van 16 oktober was een eerste aanzet en een model van eenheid (de ongefundeerde kritiek van CDS niet te na gesproken) en samenwerking in de studentenwereld; dit zowel tussen HOBUS en uniëfs als tussen Vlaamse en Waalse studenten. Volgens het NAK moet de ingeslagen weg verder én door nog meer mensen bewandeld worden. Je hoort er nog wel van.

Men zegge het voort.

(Foto Marc Sys)

Maar toegegeven, het zou nog veel minder leuk geweest zijn, mocht zelfs Politika niet gewerkt hebben.

Wilfried Jammaers

Roos Maes, Pastor van de Universitaire Parochie

"Ze moeten over je struikelen"

In mei 1984 kwam een aantal gelovige vrouwen bijeen in de basiliek van Koekelberg. Het was de eerste keer dat zij naar buiten traden met hun protesten tegen de diskriminatie van vrouwen in de Kerk. In mei '86 organiseerden zij opnieuw een dag, dit keer in Leuven. Veto praatte daarover met één van haar.

Roos Maes is pastor van de Universitaire Parochie. Zij is zoals gezegd ook actief in de beweging die zich bezighoudt met 'Vrouw en geloof'. Hoe zijn die initiatieven er gekomen?

Roos Maes: "Dat is namelijk geleidelijk gegaan. De eerste vonken om te starten met werkgroepen rond de problematiek van 'Vrouw in de Kerk' en 'Vrouw en Christendom' waren er al lange tijd daarvoor. Dat waren onder andere het optreden van Theresia Cahine, een Amerikaanse religieuze, die in het openbaar haar mening verkondigde omtrent het bezoek van de paus, en contacten met Catherine Galkens uit Nijmegen."

"Deze twee gebeurtenissen hebben er aanleiding toe gegeven, dat een aantal vrouwen hier in de universitaire parochie rond de problematiek zijn begonnen te werken. Daar waren al een aantal initiatieven aan vooraf gegaan, onder andere twee weekends rond 'Vrouw en Christendom' met sprekers die vooral vormend werkten. Naar aanleiding van die weekends kwam er altijd een follow-up en werden er steeds meer plaatselijke werkgroepen opricht. Intussen was er ook contact gecreëerd met de vrouwenbeweging, zowel de feministische als de traditionele, zodat er heel wat op gang kwam rond die problematiek. We stelden ons toen de vraag: moesten we die beweging niet versterken door één keer zo veel mogelijk vrouwen samen te roepen. Dat kon namelijk een stimulans zijn om de bewustmaking verder te zetten."

"De eerste dag in Koekelberg was niet zozeer inhoudelijk opgebouwd, maar er werd vooral ter plaatse in groepen gewerkt. Het was de bedoeling om ervaringen uit te wisselen tussen verschillende vrouwen en een aantal knelpunten naar voren te laten komen. Achteraf bleek dat die knelpunten nogal verschillen. Zo was er ten eerste een grote nood aan meer kennis in studie rond de problematiek. In tweede instantie was er een kleine minderheid van vrouwen die ijverden voor een ambt voor de vrouw in de Kerk. De grootste groep vrouwen daarentegen was zelf nog maar aan een eerste stap toe. Bij hen groeide op die dag dan ook het inzicht dat er inderdaad iets in beweging kwam rond 'Vrouw en Geloof', en dat dat verdergezet moest worden.

Veto: Dit jaar organiseerden jullie voor de tweede keer zo'n groot initiatief: de

'Dag van de gelovige vrouwen'. Wat gebeurde er op die dag?

Roos Maes: "Die dag was een vervolg op de eerste dag in 1984. Dit keer met een duidelijker profilering naar inhoudelijk werk toe. We zijn toen samengekomen in de Grote Aula. Na een verwelkoming en een kabaret-programma, zijn we dan in groepen elk rond een eigen thema gaan werken. Enkele van die thema's zijn: 'Vrouw en Bijbel', 'Geloofsoverdracht naar kinderen toe', 'Vrouwen in vergadering, een zwigende minderheid', 'Vrouw en politiek', 'Incest', 'Taal en de manier waarop die onze bewustmaking beïnvloedt'. Tenslotte is er ook gewerkt rond de uitbouw van plaatselijke groepen."

Veto: Er is die dag ook een speciaal project van start gegaan. Kunt u daar iets meer over vertellen?

Roos Maes: "Ja, het is zo dat al het werk tot nu toe gedaan wordt door vrijwilligers die daarnaast ook nog een job of een huishouden hebben. Door de grote vraag naar de plaatselijke groepen naar meer materiaal, naar voordrachten en dergelijke groeit het werk ons boven het hoofd. We hebben dus nood aan een vzw, een organisatie die door het ministerie erkend wordt, zodanig dat we één of twee vrouwen kunnen tewerkstellen voor de begeleiding en coördinatie van heel dat gebeuren. Daaraan zijn we nu volop aan het werken, zodat die organisatie er zeker zal komen."

Veto: Hoe evalueren jullie die twee grote initiatieven? Waren die succesrijk?

Roos Maes: "Ja, vooral na de tweede dag hebben we erg veel reacties gekregen. Er was toen een veel grotere weerklank dan na de eerste dag, wat er toch op wijst dat de interesse groeit."

Veto: Is er ook iets uit de bus gekomen voor de volgende jaren?

Roos Maes: "Ja. Naar aanleiding van die initiatieven hebben we een aantal vaststellingen gedaan. Een eerste vaststelling is, dat er geen eenduidigheid binnen de beweging bestaat. Wij groeperen vrouwen uit heel verschillende milieus. Een tweede vaststelling is dat er steeds meer vraag komt naar inhoud. Vrouwen vragen steeds meer om iets te leren over verschillende aspecten van de problematiek. Op een volgende grote bijeenkomst willen we dus zeker iets vormingsachtigs aanbieden."

"Een andere opmerkelijke vaststelling is dat er op die tweede dag iets meer jongere vrouwen aanwezig waren dan vroeger het geval was. We zien namelijk dat vooral vrouwen van boven de veertig en vrouwen van rond de dertig deel uitmaken van onze werkgroepen. De jongere vrouwen zien we daar niet. Een mogelijkheid

oorzaak daarvan is, dat de problematiek van 'Vrouw en Geloof' pas aanspreekbaar wordt. Studentes die zich nu niet gediskrimineerd voelen, durven daaruit nogal eens konkluderen, dat er dan ook geen diskriminatie meer bestaat."

Veto: Jullie houden je veel bezig met 'feministische theologie'. Waarin verschilt deze vorm van theologie van de 'gewone' of eventueel 'mannelijke' theologie?

Roos Maes: "Die 'feministische theologie' is gegroeid vanuit het besef dat tot tien jaar terug theologie een uitsluitend voorrecht van (celibataire) mannen was. Maar theologie is in wezen nadenken over God en godsdienst, zodat het een eigenaardig vaststelling is, dat dat alleen het voorrecht van één bepaalde groep of van de intellektuelen zou zijn. In die zin loopt de feministische theologie parallel met de bevrijdingstheologie, die vanuit hetzelfde besef bij de armen in Zuid-Amerika of bij de zwarten in Afrika gegroeid is. Specifiek naar vrouwen toe betekent dat dan, dat het vrouwen zijn die aan theologie gaan doen en dat geloof en godsdienst bekeken zullen worden vanuit het perspectief van vrouwen. 'Vrouwen' moet je hier niet opvatten als individus, maar wel als de maatschappelijke groep die eerder aan de kant van de verdrukten dan aan de kant van de onderdrukkers staat. Wat de werkzaamheden van die feministische theologen betreft, zijn er ook weer verschillende strekkingen. De ene groep gaat op zoek naar vergeten vrouwenfiguren in de Bijbel, terwijl de andere de ontstaansgeschiedenis van de Bijbel als produkt van mannen in een mannenmaatschappij onderzoekt en nagaat hoe vrouwen daaruit geleidelijk zijn weggevallen."

"Je hebt ook ekstreme richtingen die van mening zijn dat de Bijbel een mannenboek is, dat dan ook geen nut kan hebben voor vrouwen. Zij gaan op zoek naar een nieuwe religie. Zo zie je dan dat de feministische theologen ook wetenschappelijk werk verrichten. Zij gaan namelijk op zoek naar vergeten bronnen, naar evangeliën die aan vrouwen worden toegeschreven, maar nooit bestudeerd en zo in de vergeetheek terecht kwamen."

Veto: Je hoort soms wel eens voorstellen om God niet meer als een man te zien, maar als 'vrouwelijk' of 'neutraal' wezen. Behoort dat ook tot de feministische theologie?

Roos Maes: "Ja, dat hoort er inderdaad ook bij. Men onderzoekt dan hoe het beeld van God bevrijdend of onderdrukkend werkt voor vrouwen. Men gaat na of het een oplossing kan zijn om God 'Moeder' te noemen, en wat we dan eigenlijk doen, wanneer we hem zo noemen. In dat verband is ook het onderzoek van de taal, van de adjectieven waarmee God beschreven wordt belangrijk. Daaruit blijkt namelijk dat God ook 'vrouwelijke' eigenschappen krijgt toegeschreven, barm-

hartigheid bijvoorbeeld."

Veto: Welke standpunten nemen jullie in tegenover de opvattingen van de Kerk over anticonceptie en abortus?

Roos Maes: "Als groep nemen we daar geen standpunten tegenover in. We willen namelijk vermijden, dat we in één welbepaalde hoek gedrumd worden. We blijven liever een open forum. Aanvankelijk hebben we ons wel afgezet tegen de Kerk, maar nu doen we dat niet meer. We zijn tot het inzicht gekomen, dat we ons moeten bezighouden met wat we zelf belangrijk vinden. We willen ons ook niet blindstaren op wat er nog niet is in de Kerk. Het ijveren voor het priesterschap voor vrouwen is dan ook geen kernpunt van onze beweging. Een mooie uitspraak daaromtrent is de volgende: 'Je kunt schoppen en blijven schoppen, tot je je pijn doet. Het is beter er voor te zorgen, dat ze over je struikelen'."

vrouwen? Of zijn jullie eerder een marginale beweging.

Roos Maes: "Nee, we zijn zeker representatief. Het is echter wel moeilijk om de band tussen vrouwen die soms in zeer verschillende stadia zitten, te blijven bewaren."

Veto: Op maatschappelijk vlak spreekt men wel eens van een achteruitgang van de vrouwenbeweging door de crisis. Is die tensdens ook aanwezig in de houding van de Kerk tegenover jullie beweging?

Roos Maes: "De houding van de Kerk tegenover ons kan als volgt getypeerd worden: ze weten niet goed wat ze met ons moeten aanvaangen. Ze zien in dat ze niet meer langs ons heen kunnen, maar ze kennen die dingen waar we mee bezig zijn niet echt en weten niet in welke richting dat kan gaan. Daardoor zijn ze bang. Het is echter niet onze bedoeling dat de hele Kerk op z'n kop zetten. We willen gewoon dat een aantal dingen bespreekbaar worden en

Roos Maes: "We willen gewoon dat vrouwen binnen de Kerk voldoende kansen krijgen". (Foto Tom Verhofstad)

Veto: Zijn jullie een 'katolieke' beweging?

Roos Maes: "Nee, de enige akcenten die wij leggen zijn: 'gelovig zijn' en 'vrouw zijn'. Dat gelovig-zijn mag ieder op z'n eigen manier invullen. Het is echter wel zo, dat we ons als groep niet buiten de Kerk willen plaatsen. We willen geen nieuwe Kerk vormen. De bestaande Kerk maakt immers deel uit van de kristelijke beschaving waarin we zijn opgegroeid en in die zin behoort zij ook tot onze persoonlijkheid. We willen er dus in ieder geval rekening mee houden."

Veto: Vind je dat jullie representatief zijn voor wat er nu leeft bij gelovige

dat vrouwen binnen de Kerk voldoende kansen krijgen. Er is zeker geen restauratiedens, maar stimulansen om tot een betere wederzijdse verstandhouding te komen zijn er ook niet. Ik zie de toekomst dan ook vrij pessimistisch tegemoet.

Veto: Jullie zijn eng verbonden met de Universitaire Parochie?

Roos Maes: "Ja, ons werk is één van de activiteiten die binnen de Universitaire Parochie gebeuren. Wel op het niveau van volwassenen, want op enige contacten met studenten uit de fakulteit Theologie na, lijken we de studenten niet te kunnen bereiken."

Carla Rosseels

KORTGELEZEN

Heizeloorlog

Op BRT 2 is er zondagmiddag een (overigens uitstekend) programma, getiteld 'Het genootschap'. Op zondag 12 oktober maakte de genaemde Felice Damiano in zijn vaste rubriek allusie op de diverse kommunautaire problemen: Voer, Eurozonk...

Zijn oplossing voor de twee 'belangrijkste' problemen was heel simpel. Laat het Eurozwansfestival doorgaan in de Heizel, maak voldoende vakken voor het publiek en zet de Voerenaars in vak Z. Bij insiders zal dit beruchte vak Z wel een belletje doen rinkelen.

En wat blijkt een goede week later? Het Eurofopfestival gaat inderdaad door op de Heizel (weliswaar in paleis 7). Zouden de heren politici dan toch de stille wens ten hunne voordele aanwenden? Laat ons hopen dat de bloednuewe zetjeltjes voldoende duidelijk het teken Z zullen dragen. Opdat onze 'onschuldige' regeerders niet toevallig op de verkeerde stoel zouden gaan zitten.

UNIVERSITY EUROPEAN

Members of the European Assembly of Colleges

Il est plus responsable d'instituer dans les universités

de un europee en de bon point

Produces les programmes suivants:

- Bachelors of Business Administration - Inven
- Bachelors of Economics - Applications
- Bachelors of Law - on Night (in 4000)
- M.B.A. Masters of Business Administration (in 2000)
- Masters of Business Communication and Public
- Masters of International Business (in 2000)
- Masters of International Relations (in 2000)
- Masters of International Trade (in 2000)
- Masters of International Law (in 2000)
- Masters of International Finance (in 2000)

Responsible for the production of the above programmes

Rue de l'Ancre 118 - 1200 - 1200 BRUXELLES

Tel : 02-28-98-02 - 02-28-98-03

Vreemde unief

Dat sommige universiteiten het niet hoog hebben met de vreemdelingen is al lang geen geheim meer. De 'European University' hoort echter niet bij deze groep. Met de bigganda advertentie in Le Vif/L'Express mikt zij zelfs meer dan uitgesproken op het Chinese studentenpotentieel.

Over Voeren gesproken

De Voer staat meer dan volop in de belangstelling en de permoties vloeien dan ook uit menige pen. De laatste dag van zijn ministerschap liet de heer Notherm ook nog een verklaring het daglicht aanschouwen. En wat lezen wij in punt 4?

"Overeenkomstig de wettelijke voorschriften zal de nieuwe burgemeester zijn functie opnemen zodra hij de eet zal afgelegd hebben."

Met een dergelijk dieet in het vooruitzicht zouden wij ook weigeren de burgemeesters- sjeep te omgorden.

Vodka

Ook Kristen-demokraten kunnen schrijven. Getuige daarvan de Studententribune van het CDS, plaatselijke anekes van de CVP. In het oktobernummer van 1986 vinden zij zelfs het warm water uit: volgens hen zou het Nationaal Aankomstiteet tegen de regeringsmaatregelen een 'klubje anti-regeringsgezinden' zijn. Voor de verandering — ze zijn ook creatief — wordt de Algemene Studententraad een alliantie met Lenin in de schoenen geschoven.

En waarom ook niet? De man prijkt in kooie van rode lettertjes al jaren op de voegevel van de 's Meiersstraat 5, en het is een publiek geheim dat de vodka aldaar rijkelijk vloeit.

CDS kondigt een vervolg aan. In onze volgende Pravda misschien dus meer nieuws van het front

